

**gönül
yakınlıkları**
JOHANN WOLFGANG VON
GOETHE

ANTİK

GÖNÜL YAKINLIKLARI

Johann Wolfgang von Goethe

ANTİK DÜNYA KLASİKLERİ
Ocak 2015

BİRİNCİ BÖLÜM

BİR

Eduard -bu bizim hayatının baharındaki varlıklı bir barona vereceğimiz isim olsun- bir nisan öğleden sonrasının en hoş saatlerini, bizzat onun için yeni gelen filizleri genç fidanlara aşlamakla geçirmişti. Bahçıvanın yaklaşıp efendisinin iştiyakını ve çalışma şevkini gülümseyerek gözlediği sırada; işini bitirmiş, bir yandan bahçe aletlerini yerlerine yerleştiriyor, bir yandan da memnuniyetle eserini seyrediyordu.

Eduard, oradan ayrılmaya hazırlanırken, “Karımı gördün mü?” diye sordu.

“Yeni arazide,” diye cevapladı bahçıvan. “Malikâneye bakan kayalıklara inşa ettiği yazlık evi bugün tamamlıyor. Her şey çok güzel oldu. Eminim efendimiz de çok sevecekler. Manzara harika. Aşağıdaki köy, hafif sağa düşen kilise -kilisenin kulesinden ötesi ayaklarınızın altında- karşıda da malikâne ve bahçeler...”

“Evet öyle,” dedi Eduard, “Buradan çalışan insanları görebiliyorum.”

“Ve sağında da...” diye devam etti bahçıvan, “Vadi ayaklarınızın altında, uçsuz bucaksız tarlaları, bütün o ağaçları görebiliyorsunuz. Çok güzel bir görüntü. Kayalıklara giden patika da çok hoş olmuş. Hanımefendi işini biliyor. Onun için çalışmak bir zevk.”

“Şimdi git de...” dedi Eduard, “Beni beklemek inceliğini gösterir miymiş sor bakalım. Yeni eserini görmek için sabırsızlandığımı da söyle.”

Bahçıvan hızla uzaklaştı, Eduard da onu takip etti. Geçerken seralara ve kapalı fidanlıklara bakarak taraçalardan aşağıya indi ve köprüden geçip suyu aşarak yeni araziye giden patikaya ulaştı. Mezarlık üzerinden doğruca kayalıklara giden yol yerine, sol tarafında kıvrılıp giden daha uzun, ama etrafı yeşilliklerle bezeli yoldan yavaşça tırmanmaya koyuldu. İki yolun kesiştiği noktada, uygun bir yer bulup kısa bir süre oturdu; sonra asıl tırmanışa başladı ve eğimli, dar patika boyunca uzanan türlü türlü basamak ve taraçaları aşıp yazlık eve vardı.

Charlotte kocasını karşılamak için kapıda bekliyordu. Eduard onun gösterdiği yere oturdu, böylelikle kapı ve pencerelerden, yan yana dizilmiş çerçeveli resimleri andıran kır manzarasını görebiliyordu. Durumdan memnundu ve baharın her şeye daha fazla bereket getireceğine dair umudunu dillendirdi. “Tek eleştirim...” diye ekledi, “İnsan kendini daralmış hissedebilir burada.”

Charlotte, “İki kişiye yetecek kadar büyük,” diye karşılık verdi.

“Öyle gerçekten,” dedi Eduard, “ve şüphesiz üçüncü bir kişiye de.”

“Neden olmasın?” diye karşılık verdi Charlotte, “ve hatta dördüncü bir kişiye de. Daha fazlası için de başka bir yerde ayarlama yaparız.”

“Şimdi burada yalnız olduğumuza,” dedi Eduard, “rahatsız edilmeyeceğimize, neşeli ve huzurlu da olduğumuza göre, uzun zamandır sana söylemem gerektiği halde söyleyemediğim bir şey olduğunu itiraf edeyim.”

“Son zamanlardaki davranışlarından anlamıştım zaten,” diye karşılık verdi Charlotte.

“Ve dürüst olmak gerekirse,” diye devam etti Eduard, “yarın sabahki postayı yakalama endişesi içinde olmasaydım ve bugün karar vermemiz gerekmeseydi, bir süre daha sessiz kalırdım.”

Charlotte dostane ve yüreklendirici bir tavırla, “Nedir o zaman söyleyeceğin?” diye sordu.

Eduard, “Dostumuz Yüzbaşı’yla ilgili,” diye cevap verdi. “Tıpkı başkaları gibi, kendi hatası olmadan düştüğü duruma ne kadar üzöldüğünü biliyorsun. O derece bilgiye, yeteneğe ve beceriye sahip bir adamın işsiz kalması ne acıdır kim bilir. Onun için aklımdan geçeni bir seferde söyleyeyim: Onu bir süre burada misafir etmek istiyorum.”

Charlotte karşılık olarak, “Bunu çok iyi düşünmemiz, her yö-
nüyle değerlendirmemiz gerekecek,” dedi.

Buna karşılık Eduard, “Dur da ben sana ne düşündüğümü söy-
leyeyim,” diye sürdürdü konuşmasını. “Son mektubunda çok derin bir memnuniyetsizlik hissi vardı. Maddi bir ihtiyacı olduğundan değil. Gerektiğinde idare etmesini çok iyi bilir. Zaten ben de temel ihtiyaçlarını karşılamış durumdayım. Benim ona yardım etmemi dert ettiğinden de değil. Hayatımız boyunca, karşılıklı olarak birbi-
rimize o kadar çok yardım ettik ki bu saatten sonra kimin borçlu, kimin alacaklı olduğunu çıkarmak bile imkânsız. Onu üzen asıl şey işsiz olması. Yıllar yılı geliştirdiği yeteneklerini günlük olarak başkalarının hizmetine koşmak onun zevkidir, hayatının tutkusudur hatta. Ve şimdi boş gezmesi ya da yeni çalışmalarda bulunup başka beceriler edinmeye çalışması, fazla fazla sahip olduğu mevcut becerilerini kullanamaması... Kısacası sevgilim, Yüzbaşı umutsuz bir durumda ve gün geçtikçe daha da kötüye gidiyor, daha fazla içine kapanıyor.”

“Ama ben çeşitli yerlerden iş teklifleri aldığını sanıyordum,” dedi Charlotte. “Ben, onun adına bizzat yazıştım bazı arkadaşlarımla, semeresini de aldığımı sanıyordum.”

Eduard, “Doğrudur,” diye karşılık verdi, “ama bu fırsatlar, ya-
pılan o teklifler onun canını daha çok sıkıyor. Bu işlerin hiçbiri ona göre değil. Gerçek bir iş yapması değil, kendini feda etmesi bekleniyor ondan, -zamanını, inançlarını, var oluş biçimini- o da bunu yapamaz. İçine düştüğü çıkmaz aklıma geldikçe, bu isteğe daha fena kapılıyorum; onu burada, aramızda görme isteğine.”

“Bu senin büyüklüğünü gösterir,” dedi Charlotte karşılık olarak. “Arkadaşının durumunu böyle içtenlikle dert edinmen güzel; ama kendini ve bizi de hesaba katman gerektiğini söylemeliyim.”

Eduard, “Hesaba kattım,” diye karşılık verdi. “Onun burada bulunmasının bize menfaat ve mutluluktan başka bir şey getirmeyeceğine emin olabiliriz. Bana ne kadara mal olacağını üstünde durmaya değmez, eğer bize taşınırsa çok az olacağı muhakkak. Ve onu burada ağırlamak bizim hayatımızı güçleştirmeyecektir. Doğu kanadında yatıp kalkar, gerisi de kendiliğinden hallolur. Ona çok büyük bir yardımımız dokunmuş olacak, onun bize eşlik etmesi bizi de memnun edecek, hem bize faydası da dokunacaktır. Uzun zamandır mülklerin ve arsaların elden geçirilmesini istiyordum. Bu işi o üstlenecek ve başında duracak.

Mevcut kiracıların sözleşmeleri bittiğinde, çiftliklerin yönetimini bizzat devralmak niyetinde olan sendin. Ama bunun ne kadar riskli bir iş olacağını düşünsene! Bu işe girişmeden önce o bize her konuda tavsiyede bulunacaktır. Böyle bir adamın yardımına ihtiyacımız olduğunu düşünüyorum. Köylüler işin pratiği konusunda bilgili insanlar ama hem anlattıkları kafa karıştırıyor hem de dürüst değiller. Kasabadan ve okullardan gelen eğitilmiş adamlar daha anlaşılır ve muntazam konuşuyorlar, bu doğru, ama onlarda da işin içinde olanların öngörüsü yok. Dostumaysa her iki açıdan güvenebilirim. Ayrıca başka yüzlerce fırsat da çıkabilir, seni de ilgilendirebilecek, düşünmeye değer fırsatlar; ikimizi de memnun edeceğinden emin olduğum şeyler. Bu kadarı yeterli. Anlayışla beni dinlediğin için sana minnettarım. Şimdi dürüstçe ve ayrıntılı konuşma sırası sende. Ne söylemen gerekiyorsa söyle, sözünü kesmeyeceğime emin olabilirsin.”

“Çok güzel,” diye karşılık verdi Charlotte. “Ben de genel bir gözlem yaparak başlayayım öyleyse. Erkekler buldukları anla daha çok ilgili oluyor, zira müdahil olup olayların gidişatını etkilemeleri bekleniyor onlardan. Öte yandan kadınlar, aynı haklılıkla düzen

içinde bir arada duran şeylerle ilgileniyor, çünkü bir kadının ve ailesinin kaderi bu düzene bağlı ve bu düzenin sürmesini sağlamak da kadının görevi. Buna bağlı olarak, dönüp bir an için mevcut yaşantımıza ve geçmişimize baktığımızda, Yüzbaşı'yı buraya davet etmenin niyetlerimize, kurduğumuz düzene ve tasarılarımıza tam olarak uymadığını sen de itiraf etmek zorunda kalacaksın.

İlk yıllarımızı düşünmek bana her zaman neşe verir. Gençlik, birbirimizi çok seviyorduk ama ayrı düşmüştük. Baban o sınırsız açgözlülüğüyle senin kaderini, o yaşı geçmiş ama zengin kadınlara ortak ettiğinde benden ayrıldın; ben de, daha iyi bir seçeneğim olmadığından, sevmediğim ve yalnızca saygı duyabildiğim o varlıklı adama evet demek zorunda kaldığım için senden ayrıldım. Sonra ikimiz de serbest kaldık: Önce sen kurtuldun, güzel eşin hatırı sayılır bir serveti ardında bırakarak göçüp gittiğinde... Seyahatlerin bittikten ve evine döndükten sonra da sıra bana geldi. Böylece yeniden birleştik. Geçmişi hatırlamak ne büyük zevkti o zamanlar! Anılarımızı nasıl da bağrımıza basardık! Hiç rahatsızlık duymadan birlikte olmanın tadını çıkarabiliyorduk. Sen daha yakın bir birliktelik arzuluyordun, ben baştan razı olmamıştım. Yaşlarımız aşağı yukarı aynıydı ama ben, bir kadın olarak, senin yaşlandığından daha fazla yaşlanmıştım. Bununla birlikte uzun vadede, mutluluğa dair tek umudunmuş gibi görünen şeyden seni mahrum edecek değildim.

Sarayda, orduda ve seyahatlerinde yaşadığın huzursuzluklardan benimle birlikte olarak kurtulmak istedin; kendini toparlayıp hayatın tadını çıkarmak istiyordun benimle. Kızımı yatılı okula gönderdim ki itiraf etmeliyim burada gösterebileceğinden daha fazla gelişme gösterdi orada. Ancak yalnızca kızımı değil, onu çok sevdiğim halde ve burada, benim rehberliğimle bana yardım etmesinin onun için daha iyi olacağını bildiğim halde yeğenim Ottilie'yi de oraya gönderdim. Bütün bunlar senin rızanla yapıldı. Sırf kendi kendimize yaşamamız gerektiği ve uzun zaman özlemine

çekip en sonunda kavuştuğumuz sarsıntısız mutluluğun tadını çıkarabilmek için. Böylelikle burada, kırdı yaşamaya başladık. Ben ev işlerimizle ilgilenecektim, sen de dışarıdaki işlerimizle ve genel olarak tasarladığımız şeylerle. Hayatımı seni her bakımdan rahat ettirmek, yalnızca seninle olabilmek için yeniden düzenledim. En azından bir süreliğine bunu deneyelim ve şu halimizle ne kadar idare edebileceğimizi görelim isterim.”

“Mademki senin de söylediğin gibi, şeylerin uyumunu, düzenini gözetmek bir kadını ilgilendiriyor,” dedi Eduard karşılık olarak, “senin adım adım geliştirdiğin savunmayı dinleyen herhangi bir erkeğin sana hak vermektan başka yapacak şeyi kalmıyor. Ve gerçekten de sen haklısın ya da bugüne kadar öyleydin. Şu zamana kadar hayatımızı iyi temeller üzerine kurmuş bulunuyoruz. Ama bunun üstüne hiçbir şey koymayacak mıyız, yeni bir şeyler inşa etmeye hiç yeltenmeyecek miyiz? Benim bahçede yaptıklarım, senin de yeni arazide yaptıkların yalnızca iki münzevi faydalansın diye mi yapılıyor?”

“Gayet güzel söylüyorsun,” dedi Charlotte, “ama bizi yolumuzdan alıkoyacak ya da bize yabancı olan şeyleri sokmayalım hayatımıza. Unutma ki dinlenme amaçlı yaptığımız planlar bile bir ölçüde yalnızca ikimizin varlığına dayanıyordu. Önce sen seyahat günlüklerini benim için bir düzene sokacak ve ilgili yazılarını ayıklayacaktın. Ardından, konuya olan ilgime güvenerek benim de yardımımıyla bütün o paha biçilmez ama düzensiz defterleri, kâğıt parçalarını, senin ve başkalarının zevkle okuyacağı, bütünlüklü bir çalışma haline getirecektin. Yazım aşamasında sana yardım etmeye söz vermiştim ve bunun ne kadar keyifli bir iş olacağını düşünmüştük. Birlikte gidemediğimiz bütün o yerleri, yeniden hatırlayacağımız, sıcak, samimi bir seyahate dönüştürecektik. Akşamları sen flütünü çıkarıyor, piyanoma eşlik ediyordun, komşular ziyaretimize geliyordu, biz de onlara gidiyorduk. Bütün bunlar,

en azından benim gözümde, bu yazı şu ana kadar geçirdiğim en mutlu yaz mevsimi yapmak için yeterliydi.”

“Ve hâlâ da öyle,” dedi Eduard alnını ovarak. “Senin şu tatlı dille ve duyarlılıkla bana hatırlattığın şeylerden hiçbirinin Yüzbaşı'nın burada olması yüzünden kesintiye uğramayacağını düşünmeden edemiyorum. Aksine, bütün o işler daha hızlı ve yepyeni bir canlılıkla yürüyecektir. Bazı seyahatlerimde o da yanımdaydı; o da kendi bakış açısından, kendine özgü gözlemlerde bulundu. İki kaynaktan birden faydalanarak çok daha düzgün ve eksiksiz bir iş çıkarabiliriz.”

Charlotte yarı sabırsız bir tavırla, “O zaman bu fikre tamamen karşı olduğumu açıkça itiraf edeyim,” dedi. “Bu ziyaretin hayra alâmet olmadığına dair bir önsezim var.”

“İşte kadınları alt edilemez yapan da bu,” dedi Eduard. “Önce makul davranırsınız, böylece karşı çıkmak mümkün olmaz; sonra cazibenizi öne sürersiniz, o zaman taviz vermek bir zevk haline gelir; sonra dolu dolu hislenirsiniz, bu durumda bir erkek canınızı acıtmaktan kaçınacaktır; sonra da sezgilerinizi ortaya sürersiniz ve bu da erkeği korkutur.”

“Benim batıl inançlarım yoktur,” dedi Charlotte, “ve bu belirsiz önsezilerimi fazla da önemsemiyorum; keşke tek derdim bunlar olsaydı. Ama beni asıl kendi eylemlerimizin ya da başkalarının eylemlerinin doğurduğu, kimisi iyi, kimisi kötü bazı sonuçlara dair bilinçsizce hatırladığım şeyler rahatsız ediyor ve her durumda, iki kişinin bulunduğu bir ortama, üçüncü bir kişinin de dahil olmasının mutlaka kayda değer sonuçları olur. Ben, bir rastlantı sonucu ya da isteyerek seçilmiş bir kişinin hayatlarına girmesi yüzünden ilişkileri altüst olan ve tüm yaşam koşullarını yeniden gözden geçirmek zorunda kalan bir sürü arkadaş, kardeş, evli çift ve aşık gördüm.”

“Bu ancak,” diye karşılık verdi Eduard, “çiftler hayata körlemesine atılmışlarsa olabilir, ama önceki deneyimleri onların gözünü

açmışsa ve ne yaptıklarını bilen insanlarsa böyle şeylerle karşılaşmazlar.”

“Ne yaptığının bilincinde olmak, sevgilim,” dedi Charlotte, “uygunsuz bir silahtır ve doğrultan için tehlikeli olabilir. En azından tartışmamızdan çıkan sonuç şu ki acele etmemize gerek yok. Bana birkaç gün daha müsaade et. Hemen karar verme.”

“Şu halde,” dedi Eduard, “birkaç gün sonraya bıraksak bile aceleyle verilmiş bir karar alacağız. İkimiz de kendi sebeplerimizi dile getirdik nasıl olsa. Şimdi karar vermeliyiz ve bence en iyisi yazı tura atmak olacak.”

Charlotte, “Yoksa zar mı atsak?” diye cevap verdi. “Bir şeye karar veremediğin zaman ne hale geldiğini bilirim. Ama böyle ciddi bir meseleyi de enine boyuna tartmam gerekiyor.”

“Peki ama Yüzbaşı’ya ne yazacağım ben?” dedi Eduard. “Çünkü şimdi yazmam gerekiyor.”

“Soğukkanlı, hassas ve cana yakın bir mektup,” dedi Charlotte.

Eduard, “Hiç yazmayayım daha iyi o zaman,” diye karşılık verdi.

Charlotte, “Ama hiç yazmamaktansa, en azından bir şeyler söylememenin daha gerekli ve arkadaşlığın şanına daha yaraşır olduğu zamanlar da vardır,” dedi.

İKİ

Eduard odasında yalnızdı. Charlotte'un, geçmişindeki olayları yeniden anlatması ve halihazırda paylaşmakta oldukları hayat şartlarıyla tasarılarını bozmaması gerektiğine ilişkin çağrısı, zaten telaşlı bir insan olan Eduard'ı keyifli bir koşuşturmaya gark etmişti. Daha Charlotte'un yanından ayrılmadan kendini mutlu hissetmişti ve buna bağlı olarak da Yüzbaşı'ya, arkadaşça ve cana yakın, aynı zamanda dikkatli ve kaçamak bir dille yazması gereken mektubu kafasında kurmuştu bile. Ama masasına gidip de Yüzbaşı'nın mektubunu alıp yeniden okuyunca dostunun içinde bulunduğu mutsuzluk onu yeniden etkisi altına aldı; yeni yeni bastırabildiği hisleri bir kez daha su yüzüne çıktı ve böylesine üzücü bir durumdayken arkadaşını yüzüstü bırakamayacağını gördü.

Eduard'ın bazı şeylerden feragat etme huyu yoktu. Varlıklı bir ailenin tek çocuğu olan ailesinin yoldan çıkardığı, kendinden çok daha yaşlı bir kadınla garip ama ona çok faydası dokunmuş bir evliliğe zorlanmış, sonra da bu kadın tarafından farklı yöntemlerle daha da yoldan çıkarılmış -ahlakını bozmadığı için ona minnettar olan kadın, bu yüzden cömertçe bir servet bırakmıştır- ve canı istediği zaman seyahate çıkmış, dilediği gibi yolundan sapmış, rotasını değiştirmiş, hiçbir şeyin fazlasını istememiş olsa da makul bir hayata ve çeşitliliğe hayır dememiş; açık sözlü, hayırsever, dürüst, gerektiğinde cesur bir insan olarak hangi dileğine ket vurulabilirdi ki?

Her istediği yerine gelmişti; inatçı, hatta efsanevi denilebilecek bağlılığı sayesinde Charlotte dahi onun olmuştu ve şimdi ilk kez

isteklerine karşı gelindiğini, engellendiğini hissediyordu. Tam da eski dostunun kendine eşlik etmesini dilerken ve tüm var oluşunu, deyim yerindeyse, bütünlüleyebilecekken... Canı sıkındı, ne yazması gerektiğine tam olarak karar veremediğinden, kalemi eline birkaç kez alıp geri bıraktı. Karısının dileklerine karşı gelmek istemiyordu ama onun istediği gibi davranma yanlısı da değildi; bu rahatsız ruh haliyle nasıl soğukkanlı bir mektup yazabilirdi ki? Yapılacak en doğal şey meseleyi bir süre ertelemektir. Birkaç cümleyle daha önce yazamadığı için arkadaşından özür diledi ve mevcut mektubun da fazla bir şey içermediğini belirtip, kısa zaman içinde daha kayda değer, daha teskin edici bir şeyler yazacağına dair söz verdi.

Bir isteği köreltmenin en iyi yolunun onu durmaksızın tartışmak olduğuna inanan Charlotte, ertesi gün aynı konuyu yeniden açma fırsatını kaçırmadı. Eduard da bu konuya geri dönmekten rahatsız değildi. Her zamanki tatlı dili ve yumuşak tavrıyla konuşmaya girişti; ancak, o duygulu havasına rağmen, ateşli bir ruh haline bürünmesi zor olmadı. İsteklerini tutkulu bir biçimde vurgulamaya başladı. Karşısındakinin sabrını zorlayan bir inadı vardı, öte yandan konuşmasını öyle kusursuzca dengeliyordu ki onu dinleyen kim olursa olsun, sinirlense bile ondan nefret edemezdi.

Bu koşullarda, o sabah Eduard, önce Charlotte'ü çok iyi bir ruh haline sokmayı başardı sonra da konuşmanın gidişatını hissettirmeden değiştirecek kadının dengesini bozabildi ki, o da en sonunda şöyle söyledi:

“Belli ki kocama reva görmediğim iyiliği, şimdi sevgilim olarak sana bağışlamamı istiyorsun.”

“Zaten,” diye devam etti Charlotte, “şunu bilmeni isterim ki dileklerin ve onları böylesine canlı ve düşünceli bir şekilde ifade ettiğin beni hiç duygulandırmamış ya da etkilememiş değil. Hatta beni bir itirafa zorluyor. Ben de senden bir şeyleri gizliyordum. Ben de kendimi seninkine benzer bir durumun içinde bulmuş haldeyim ve senden beklediğim öz disiplinin aynısını kendime uyguluyorum.”

“Bunu duyduğuma memnun oldum,” dedi Eduard. “Görüyorum ki bir evlilikte ara sıra da olsa tartışmak gerekiyormuş, böylelikle birbirimiz hakkında yeni şeyler öğreniyoruz.”

“O zaman itiraf edeyim ki,” dedi Charlotte, “senin Yüzbaşı için hissettiklerinin aynısını ben de Otilie için hissediyorum. Zavallı çocuğun yatılı okulda kalması beni üzüyor. Oradaki koşullar onu çok sıkıştırıyor. Kızım Luciane bu dünyaya yaşamaya gelmiş ve o okulda da yaşamayı öğreniyor. Dil ve tarih derslerinde, öğretmenlerinin ona verdiği tüm ödevlerde, müzik çalışmalarındaki hünelerini aynen sergiliyor. Doğasında olan canlılık ve ona bahşedilen hafıza sayesinde, unuttuğu çoğu şeyi dilediği anda yeniden hatırlayabiliyor. Duruşuyla, dans becerisiyle, zorlanmadan ve medenice diyalog kurabilmekteki başarısıyla diğer akranlarının önünde ve mayasındaki liderlik hamuru uyarınca içinde bulunduğu dar çevrenin imrendiği bir insan.

Okul müdiresi, Luciane’in çok olgun bir kız olduğunu ve bu sayede okulda da çok başarılı olduğunu söylüyor. Müdirenin mektuplarında, aylık raporların ilk sayfaları bu mükemmel çocuğun erdemlerine yapılmış övgü sözleriyle dolup taşarken, Otilie hakkında ise aslında çok çekici bir genç kız olmasına rağmen, o ortamda gelişme gösteremediğine ve herhangi bir yeteneğinin ya da başarısının söz konusu olmadığına dair özür üstüne özür dilemekten başka bir şey söylemiyor. Öğretmeni ya da ondan sorumlu olan kişi ben olsaydım, müstesna bir genç kız olarak yetiştirebileceğime inandığım bu kızda, benim en yakın arkadaşım olan ve birlikte büyüdüğümüz annesinin karakterini gördüğüm için müdirenin söylediklerini çok iyi anlayabiliyorum ama prensiplerimizle uyumayacağından ve bir başkasının hayatını sürgit düzenleyip sürekli yeni değişiklikler yapmak hoş olmayacağından oluruna bırakıyorum. Otilie’nin tamamen bize bağımlı olduğunu çok iyi bilen kızım, ona olan üstünlüğünü kullanıp bir anlamda bizim iyi yürekliliğimizi de boşa çıkarınca canım daha fena sıkılıyor.

Ama başkalarına olan üstünlüğünü karşısındakini incitecek biçimde kim kullanmaz ki? Ve kim hayatı boyunca böyle bir baskıya hiç maruz kalmadığını söyleyecek denli tepelerde gezinebilir? Bunlar Otilie'ye tecrübe kazandıracaktır ama durumunun ne denli acı verici olduğunu tam olarak fark ettiğimden beri onu başka bir yere aldirmaya çalışıyorum. Şu günlerde her an bir cevap gelebilir ve ben cevabı alır almaz hiç beklemeden harekete geçeceğim. İşte benim anlatacaklarım bunlardı sevgilim. Anlaşılan her ikimiz de benzer duygular içindeymişiz. Bu duyguları bir araya getirelim de birbirlerini etkisiz hale getirmesinler.”

“Ne garip yaratıklarız biz,” dedi Eduard gülümseyerek. “Bizi üzen şey gözden irak olunca sorundan kurtulduğumuzu sanırsınız. Genel olarak birçok fedakârlığa katlanabiliriz ama iş özel bir meseleye gelip dayanırsa daha az fedakâr oluruz. Annem böyle bir insandı. Çocukluğumu ve ilk gençliğimi geçirdiğim, aynı evde yaşadığımız o uzun yıllar boyunca, hiçbir zaman gündelik evhamlarından sıyrılmadı. Eve birazcık gecikmişsem, kesinlikle kaza geçirdiğimi düşünüyordu; azıcık ıslansam, nezleye yakalanacağımdan emin oluyordu. Ama ben sonra evden ayrıldım, aramıza belirli bir mesafe koyduk ve artık ona aitmiş gibi görünmüyordum.”

“Daha yakından bakınca,” diye devam etti Eduard, “ikimiz de çok sevdiğimiz ve uğurlarında kaygılandığımız bu iki değerli ve müstesna insanı, sırf kendimizi tehlikeye atmamak için böylesi mutsuz ve can sıkıcı koşullarda bırakmakla aptalca ve sorumsuzca davranıyoruz. Eğer bu bencillik değilse nedir? Sen Otilie'yi al, bana da Yüzbaşı'yı ver ve Tanrı aşkına bir deneme yapalım hiç değilse.”

“Denemeye değerdi,” dedi Charlotte düşünceli bir halde. “Sırf kendimizi tehlikeye atsaydık. Ama Otilie'yle Yüzbaşı'nın aynı evde barınması mantıklı mı sence? Üstelik Yüzbaşı'nın senin yanında -bu senin hoşuna gitmese de, yüzüne karşı söyleyeceğim- yani bir insanın hayatında ilk kez, gerçek anlamda sevmeye muktedir ve sevmeye değer hale geldiği bir yaşta olduğunu da hesaba katar-

sak, onu burada, Otilie gibi nitelikleri olan bir kızın yanı başında ağrlamak doğru mu?”

“Kafamı karıştırın şey,” dedi Eduard, “Otilie’den nasıl böyle övgüyle söz edebildiğin. Tek düşünebildiğim açıklama, annesine beslediğin şefkati miras yoluyla onun devralmış olabileceği. Güzel olduğu doğru ve geçen yıl gelip teyzenlerin evinde onunla ve seninle görüştüğümüzde Yüzbaşı’nın da bana ondan söz ettiğini hatırlıyorum. Güzel bir bayan, özellikle de gözleri çok güzel; ama benim üzerimde en ufak bir etkisi bile olmadı.”

“Bu sana özgü bir şey,” dedi Charlotte. “Çünkü, ben de oradaydım ve yaşça benden bayağı küçük olmasına rağmen, kendi dostunla öyle ilgiliydin ki gelişmekte olan ve çok şey vadeden bu güzelliği gözden kaçırmışsın. Bu da seni sen yapan şeylerden biri ve bu yüzden hayatımı seninle paylaşmak çok mutlu ediyor beni.”

Görünürdeki samimiyetine rağmen, Charlotte gerçekten bir şeyler gizliyordu. Eduard seyahatlerinden döndüğünde, manevi kızına kusursuz bir eş adayı olsun diye tanıştırmıştı Otilie’yle ikisini. Zira kendini Eduard’la bir arada düşünemiyordu bile o zamanlar. Ve Yüzbaşı’nın görevi de, Eduard’ın Otilie’yi fark etmesini ve ona ilgi duymasını sağlamaktı; ama Eduard ilk aşkı Charlotte’u hiç aklından çıkarmamıştı ve bir dizi talihsiz olay yüzünden elde edemediği ve sonsuza kadar da edemeyecekmiş gibi görüldüğü, müthiş bir tutkuyla arzuladığı Charlotte’u en sonunda ele geçirdiğini bilmenin mutluluğu içinde ne sağına ne de soluna dönüp bakmıştı.

Karı koca yeni araziden geçip malikâneye doğru gidiyorlardı ki hizmetçilerden biri onların yanına gelmek için aceleyle yokuşu tırmanmaya koyuldu. Hâlâ aralarında bir mesafe olduğu halde, gülerek bağırdı onlara:

“Efendimiz! Efendimiz! Çabuk gelin! Bay Mittler burada. Aniden çıkıp geldi. Bizden sizi bulup kendini kabul edip etmeyeceğinizi sormamızı istedi. İsteniyor muyum?” diye bağınyordu. “Duymuyor musunuz beni? Haydi çabuk olun, çabuk!”